

Prava rešitev v kolektivni pogodbi Pošte Slovenije

Prejšnji mesec je predsednica konference sindikatov na Pošti Slovenije Hedvika Možina z generalnim direktorjem Pošte Slovenije Alešem Haucem podpisala novo podjetniško kolektivno pogodbo, ki bo zaposlenim naslednja štiri leta zagotavljala dogovorjen obseg pravic ne glede na spremembe v ekonomski in socialni politiki države. Ko gre za delavske pravice, je pač tako, da za delavce, ki so v odnosu do delodajalca šibkejši člen, vedno veljajo tista določila, ki so zanje bolj ugodna.

S kolektivnimi pogodbami v Sloveniji je že dolgo tako, da so ob podpisu delavci precej kritični do njih, češ da jim zagotavljajo premalo pravic. Čez nekaj let, ko se tem kolektivnim pogodbam izteka veljavnost, pa jih praviloma hvalijo, češ da jim tako dobrih ne bo več uspelo skleniti. Podobno usodo je doživljala tudi podjetniška kolektivna pogodba Pošte Slovenije. Leta 2003 so bili mnogi precej kritični do nje, ko je poslovodstvo leta 2010 predlagalo pogajanja za novo kolektivno pogodbo, pa so staro začeli hvaliti.

Podjetniška kolektivna pogodba Pošte Slovenije pa ni edinstvena samo po tem, da so jo v času recesije sklenili za štiri leta (večino kolektivnih pogodb trenutno sklepajo za šest mesecev ali leto dni), temveč tudi po tem, da se je poslovodstvo z njo zavezalo, da bo sindikatu - podpisniku kolektivne pogodbe za vsakega zaposlenega letno prispevalo dva evra za stroške, ki jih ima sindikat s pogajanjem, sklenitvijo in izvajanjem kolektivne pogodbe. V tujini so takšna določila v panožnih in podjetniških kolektivnih pogodbah nekaj običajnega, pri nas pa je doslej samo Sindikatu obrtnih delavcev Slovenije uspelo na pogajanjih o panožni kolektivni pogodbi za obrt doseči, da mora vsak obrtnik za vsakega zaposlenega delavca Sindikatu obrtnih delavcev Slovenije in Združenju delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije plačati skromen letni prispevek za izvajanje kolektivne pogodbe. Tako je tudi prav, saj imajo sindikati, ki se pogajajo in sklenejo kolektivno pogodbo ter nato skrbijo za njeno izvajanje, veliko stroškov, ki jih plačujejo iz članarine. Zakaj bi za kolektivno pogodbo, ki velja za vse zaposlene, iz svojega žepa

plačevali samo člani sindikata, ki se je bil voljan o kolektivni pogodbi mučno pogajati? Zato je prav, da delodajalec sindikatu te stroške vsaj delno povrne, saj mu jih v celoti ne more.

Pogajanja za novo kolektivno pogodbo Pošte Slovenije so od Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije zahtevala veliko naporov pa tudi kar zajeten kupček sredstev. Pogajalski skupini delodajalca in sindikatov sta se sestali dvanajstkrat, pred skoraj vsakim sestankom pa se je sestel še odbor za pošto pri SDPZ. Poleg tega so problematiki kolektivne pogodbe posvetili kar nekaj sej organov SDPZ na podjetniški in državni ravni, da o angažiranju strokovnih delavcev za pripravo strokovnih podlag za odločanje niti ne govorimo. Določila vsake kolektivne pogodbe so tako zahtevna, da jih brez sodelovanja pravnih in ekonomskih strokovnjakov skoraj ni mogoče sooblikovati in tolmačiti.

Samo upamo lahko, da bo kmalu tudi drugim sindikatom uspel podoben podvig kot SDPZ. Potem bo med člani manj upravičenega negodovanja, da za zaščito delavskih pravic iz svojega žepa plačujejo samo člani sindikatov, ki se za kolektivne pogodbe pogajajo, saj doseženo na pogajanjih uživajo vsi. Za nameček pa marsikdaj ravno tisti, ki za zaščito delavskih pravic in za sindikat ne prispevajo nič, sindikat najbolj kritizirajo, češ da je premalo storil najne.

Tomaž Kšela